

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI EDUKACJI, NAUKI
I MŁODZIEŻY**
(NR 217)

■ **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ**
(NR 356)

z dnia 24 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 217)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 356)

24 czerwca 2015 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Piotra Pawła Baucia (RP)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3509) w zakresie:

1. części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego – w zakresie części oświatowej (wydatki),
2. części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10, 11, 26, 44, 52, 68, 79,
3. części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
  - a) 801- Oświata i wychowanie,
    - dochody i wydatki,
    - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
    - zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
    - dotacje celowe,
    - środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania,
  - b) 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza,
    - dochody i wydatki,
    - dotacje celowe.

W posiedzeniu udział wzięli: **Joanna Berdzik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Marianna Borowska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikiem, **Bogdan Skwarka** dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Jerzy Ewertowski** członek Prezydium NSZZ „Solidarność”, **Marta Garbacka** przedstawicielka Rady Szkół Katolickich oraz **Tadeusz Pisarek** członek Zarządu Głównego Forum Związków Zawodowych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Jasińska**, **Ewa Muszyńska**, **Dariusz Myrcha**, **Paweł Witecki** oraz **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Witam serdecznie wszystkich przybyłych. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r., druk nr 3459, wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 3509, w zakresie: części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego – w zakresie części oświatowej; części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10, 11, 26, 44, 52, 68, 79; części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów: 801- Oświata i wychowanie, 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny bez zmian. Przystępujemy do realizacji porządku. Proponuję łączne zreferowanie i dyskusję nad wszystkimi częściami budżetowymi. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły tę propozycję. W takim razie, bardzo proszę panią minister... Przedstawiciela ministra finansów... Czy tak? Czy zacznie pani minister Berdzik? Przepraszam, kto jest przedstawicielem ministra finansów. Nie ma przedstawiciela... Dobrze. Pani minister Berdzik, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Joanna Berdzik:

Dziękuję. Pani przewodniczący, proszę o możliwość oddania głosu panu dyrektorowi...

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Analiz i Prognoz MEN Grzegorz Pochopień:

Grzegorz Pochopień, dyrektor Departamentu Analiz i Prognoz. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, w zakresie części 82 – Subwencje ogólne w rozdziale – część oświatowa subwencji ogólnej, w ustawie budżetowej na rok 2014 ustalono wysokość subwencji na poziomie 39.499.597 tys. zł, to jest na poziomie porównywalnym z rokiem 2013. Różnica – niewielki spadek w wysokości 0,02% dotyczy wyłącznie przesunięcia zadań między samorządami a strefą niesamorządową, to jest przejęcia – oddania przez samorzady do prowadzenia ministrom – czterech szkół. To są dwie szkoły artystyczne i dwa kolegia języków obcych. Kwota zmniejszenia w stosunku do 2013 r. wyniosła 9600 tys. zł.

Standard finansowy podziału części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2014 był wyższy o 80 zł, to jest o 1,6% w stosunku do odpowiedniego standardu w roku 2013, i wyniósł 5243,31 zł. Z kwoty części oświatowej wydzielono, zgodnie z ustawą, rezerwę subwencji w wysokości 0,4%, która wyniosła 158.000 tys. zł. Jednak, w wyniku zwiększenia w ciągu roku, została podniesiona do kwoty 167.619 tys. zł.

Rezerwa subwencji została rozdysponowana zgodnie z kryteriami przyjętymi przez stronę samorządową i stronę rządową. Jeśli chodzi o trzy największe pozycje wydatkowe z rezerwy, wymienić należy w pierwszej kolejności dofinansowanie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki dzieci sześciolatków – to jest kwota 58.000 tys. zł, dofinansowanie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne świetlic szkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych lub dotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – kwota około 35.000 tys. zł i dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych – kwota 26.000 tys. zł. Po tych zmianach, subwencja została ostatecznie rozdysponowana i wykorzystana przez samorzady, w zależności od typu samorządu w sposób następujący: dla gmin, kwota około 18.000.000 tys. zł – to jest 46% całości subwencji; dla powiatów, kwota około 8.000.000 tys. zł – to jest 20% całości subwencji; dla miast na prawach powiatu w części gminnej kwota około 6.000.000 tys. zł – to jest około 15% całości subwencji; dla miast na prawach powiatu w części powiatowej kwota około 7.000.000 tys. zł – to jest około 17% całości subwencji i dla województw samorządowych, kwota 800.000 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Po kolei. Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Ekonomicznego MEN Arkadiusz Jarkiewicz:

Szanowni państwo, szanowny panie przewodniczący, w zakresie rezerw celowych w części 83, w pozycjach 10, 11, 26, 44, 52, 68, 79, na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań oświatowych w ramach tych siedmiu rezerw celowych przeznaczono łącznie 2.486.411 tys. zł, z tego zrealizowano 2.249.062 tys. zł. Pierwsza pozycja z rezerw nr 10 – Koszty awansu zawodowego nauczycieli. W ramach tej rezerwy wykonano w drodze przeniesienia zadania na kwotę 16.101 tys. zł. Tu były finansowane skutki awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz koszty funkcjonowania komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych dla nauczycieli ubiegających się o wyższy stopień awansu zawodowego.

Kolejna pozycja, rezerwa nr 11 – Stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Tu wykonanie na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Rezerwa wynosiła 11.000 tys. zł, a wydatkowano 9887 tys. zł. Środki były przeznaczone na wypłatę stypendiów Prezesa Rady Ministrów dla uczniów za rok szkolny 2013-2014, od stycznia do czerwca oraz w drugiej w części roku szkolnego, od września do grudnia.

Następna rezerwa, to środki na zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz 6000 tys. zł na zadania związane z bezpieczną i przyjazną szkołą. Jest to pozycja nr 26. Wykonano w drodze przeniesień na zadania kwotę 612.779 tys. zł. Z tej rezerwy realizowano: finansowanie wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych dla uczniów, dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”, zadania w ramach programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, dofinansowanie zakupu i wydruku podręczników szkolnych, książek i pomocy dla uczniów niedowidzących i słabowidzących, zasiłki dla dzieci i uczniów oraz organizację wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych w ramach rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego. Dodatkowo sfinansowano zadania związane z opracowaniem oraz wydaniem podręcznika do nauczania w klasie pierwszej szkoły podstawowej oraz zadania towarzyszące, również dotację podręcznikową na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe, a także wydatki dotyczące podręcznika – kontynuacji tego zadania – dla klasy drugiej szkoły podstawowej, a także kwotę uzupełnienia środków na realizację zadania związanego z kształceniem dzieci personelu Centrum Sił Połączonych NATO – zadanie realizowane na zlecenie ministra edukacji przez Uniwersytet Kazimierza Jagiellończyka w Bydgoszczy.

Kolejna pozycja, 44 – Dofinansowanie zadań wynikających z obniżenia wieku szkolnego. Środki na realizację programu „Radosna szkoła”, zrealizowano w kwocie 38.568 tys. zł.

Następna pozycja – zwiększenie dofinansowania wychowania przedszkolnego. Znacząca pozycja wśród rezerw – poz. 52. Jest to 1.567.000 tys. zł. Zrealizowano to zadanie w 100-procentach.

Rezerwa w poz. 68 – Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Środki na uzupełnienie wydatków w ramach części 30 na zadania dotyczące przygotowania i przeprowadzenia egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, tak zwane nowe egzaminy zawodowe. To zadanie zrealizowano w pełnej wysokości – 3000 tys. zł. Środki te były przeznaczone na realizację projektów prowadzonych w ramach zadania publicznego pn. Polsko-Ukraińska Wymiana Młodzieży oraz również zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe i samorządowe organizacje kultury, w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez Narodowe Centrum Kultury. Dziękuję bardzo. To wszystko w zakresie rezerw celowych.

Budżety wojewodów. Dochody w części 85, w działach 801 – Oświata i wychowanie oraz 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, wykonano łącznie w kwocie 2945 tys. zł. Uzyskiwano je z tytułu wpływów z ZUS-u, najmu i dzierżawy oraz sprzedaży składników majątkowych Skarbu Państwa i różnych innych opłat, wpływów z grzywien, kar pieniężnych, odsetek, dochodów związanych z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego.

Wydatki w części 85, w dziale 801 oraz dziale 854 łącznie, zostały wykonane w kwocie 2.328.210 tys. zł, z czego w dziale 801 – Oświata i wychowanie 1.818.708, a w dziale 854 – 509.502 tys. zł. W ramach tych działań były finansowane: statutowa działalność

kuratoriów oświaty, placówki przedszkolne w ramach dotacji przedszkolnej, nagrody kuratorów oświaty dla nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, doskonalenie zawodowe nauczycieli, kolonie i obozy organizowane przez organa administracji rządowej we współpracy z podmiotami z sektora organizacji pozarządowych, w tym wypoczynek letni dzieci z terenów wiejskich oraz pomoc materialna dla uczniów.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Poproszę pana dyrektora Bogdana Skwarę... Przepraszam, Skwarę – za szybko przeczytałem. Przepraszam serdecznie. Proszę pana dyrektora Bogdana Skwarę o przedstawienie stanowiska NIK do części 82, 83 i 85.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Bogdan Skwarka:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, jeśli chodzi o naszą kontrolę dotyczącą części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, to Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w tej części. Dochody i wydatki zaplanowano rzetelnie, zrealizowano z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych.

NIK również pozytywnie zaopiniowała sprawozdawczość budżetową. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo. Badania ksiąg wykazały jednak, że dokumentacja opisująca politykę rachunkowości nie spełnia wszystkich formalnych wymogów wynikających z ustawy o rachunkowości. Dlatego też NIK sformułowała wnioski pokontrolne w tej dziedzinie.

Jeśli chodzi o dochody budżetowe, to zrealizowano je w kwocie 2.500.000 tys. zł. To jest prawie 99,5% kwoty planowanej. Głównymi źródłami dochodów były wpłaty gmin i powiatów, na część równoważącą subwencji ogólnej oraz województw, na część regionalną subwencji ogólnej, ale także zwroty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa nienależnie pobranych kwot części oświatowej i części wyrównawczej. Ogólna kwota zwrotów nienależnie pobranych kwot części oświatowej i wyrównawczej była na poziomie 49.700 tys. zł, w tym, jeśli chodzi o zwroty subwencji oświatowej, na poziomie 44,9%, czyli prawie 45.000 tys. zł.

Kontrola wykazała, że Minister Finansów podejmował przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności. Na koniec 2014 r. zaległości wynosiły ponad 344.000 tys. zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyły się o prawie 136.000 tys. zł. W kwocie tej główną pozycję stanowiły zaległości województwa mazowieckiego, które wynosiły ponad 265.000 tys. zł. Minister Finansów na bieżąco podejmował czynności wobec podmiotów zalegających. Te czynności polegały, między innymi, na wzywaniu do zapłaty, zaliczeniu bieżących wpłat na poczet zaległości, wydawaniu decyzji określających wysokość zobowiązania czy też wystawianiu różnego rodzaju tytułów wykonawczych.

Wydatki budżetu państwa zrealizowano w kwocie ponad 51.000.000 tys. zł, co stanowiło prawie 100% planu po zmianach. Minister Finansów, z zachowaniem obowiązujących przepisów, informował JST o przysługujących im subwencjach. Również należne jednostkom samorządu raty poszczególnych części subwencji były przekazywane terminowo i we właściwych kwotach. Rezerwy przeznaczone na uzupełnienie subwencji ogólnej zostały prawidłowo rozdysponowane. Na koniec 2014 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Przechodząc do części oświatowej subwencji ogólnej – została ona rozdysponowana w kwocie ponad 39.500.000 tys. zł. Było to podobnie, jak w roku poprzednim. Podział został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami, a mianowicie, rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej. Do zmniejszenia naliczonych pierwotnie kwot doszło w odniesieniu do 51 jednostek samorządu terytorialnego, a kwota wyniosła 9600 tys. zł. W porównaniu z rokiem poprzednim, nastąpiło tu zmniejszenie, dlatego że 72 jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane były do zwrotu subwencji, a kwota wynosiła 12.600 tys. zł. Zbadaliśmy ponad 76% kwot zmniejszeń i nasza kontrola wykazała, że przyczyną tych zwrotów były głównie błędy kierowników placówek oświatowych w naliczaniu tych kwot.

Dalej – prawidłowo utworzone i podzielone rezerwy w części oświatowej. Badania wykazały, że przy rozpatrywaniu wniosków o środki z tej rezerwy przestrzegano obojętnych procedur. Środki przydzielono, między innymi, na: sfinansowanie pomocy w wypadkach losowych, dofinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych, wzrost zadań szkolnych, odprawy dla zwalnianych i odchodzących na emeryturę nauczycieli, a więc były zgodne z celami określonymi w kryteriach podziału. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy teraz do koreferatów. Dwoje posłów będzie wykonywać te czynności. Najpierw proszę panią poseł Ewę Wolak o przedstawienie koreferatu i wniosków do części 82.

Posel Ewa Wolak (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, myślę, że ponieważ zarówno ze strony ministerstwa, jak i Najwyższej Izby Kontroli, mówiono o szczegółach, o liczbach, nie będę tego powtarzać. Pozostaje mi więc właściwie jedno – zgłosić wniosek o pozytywne zaopiniowanie zrealizowania budżetu w zakresie oświaty dla jednostek samorządu terytorialnego. Zawsze jest jedno pytanie – czy jest to wystarczająca kwota do zrealizowania wszelkich zadań w samorządach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana posła Wiesława Suchowiejkę o przedstawienie koreferatu i wniosków do części 83 i 85.

Posel Wiesław Suchowiejko (PO):

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni goście, jeżeli chodzi o część 83 – Rezerwy celowe, pan dyrektor Jarkiewicz omówił szczegółowo liczby, które związane są z siedmioma rezerwami celowymi. Ja ograniczę się po prostu do zgłoszenia kilku uwag dotyczących wykonania tych rezerw, które wynikają z pewnych moich obserwacji, ale też z dyskusji, jaką przeprowadziliśmy na posiedzeniu podkomisji w poniedziałek. Oczywiście, uwagi te mogą dotyczyć tylko tych z siedmiu rezerw, których wykonanie było mniejsze od planowanego, ewentualnie pewnych tytułów, które tam występują. Zresztą, uzyskaliśmy tu podczas dyskusji – przynajmniej, jeśli chodzi o mnie – satysfakcjonujące wyjaśnienia ze strony ministerstwa, a koleżanki i koledzy, którzy uczestniczyli w tej dyskusji, zechcą pewnie jeszcze zadać te pytania, które wówczas mieli, jeżeli wątpliwości pozostały. Do rzeczy.

Jeżeli chodzi o stypendia Prezesa Rady Ministrów – rezerwę 11 – naszym pewnego rodzaju oczekiwaniem byłoby ewentualne rozważenie podniesienia wysokości tego stypendium, które nie jest podnoszone od wielu lat. Wskazuje też na to wykonanie – to jest niecałe 90%. Jest tu pewna przestrzeń do wykonania tego manewru, o którym już powiedziałem – podniesienia wysokości stypendium. Myślę, że uczniowie się ucieszą, a jest coraz mniej tych stypendystów. Wynika to z różnych przyczyn, o których teraz nie będziemy mówić.

Jeżeli chodzi o rezerwę 26, otrzymaliśmy tutaj informację, że niepełne wykonanie wynika z niższej niż zakładano wysokości środków, o jakie występowały gminy na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów.

Jeżeli chodzi o rezerwę 44 „Radosna szkoła”, ten program został zakończony. Dyskusja dotyczyła wprowadzenia ewentualnie zmian i innego programu, który by służył realizacji pewnych potrzeb, które zgłaszają organy prowadzące i szkoły, przede wszystkim, jeżeli chodzi o wyposażenie placówek. Myślę, że ministerstwo odniesie się także do tego – koleżanki i koledzy będą pytać.

Na słowa uznania zasługuje wykorzystanie środków z rezerwy 52, a w ogóle podjęcie tego wysiłku, jakim było zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego. Zaplanowano na to imponujące środki i w 100-procentach wykonano. Ja od siebie, ale myślę, że też w imieniu całej Komisji – a przynajmniej, będę o to wnosić – mam słowa uznania dla ministerstwa za podjęcie tego trudu i wykonanie tych zadań, bo rzeczywiście następuje zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego.

Jeżeli chodzi o egzaminy – czyli, rezerwa 68 – tu znowu mieliśmy sytuację, w której zapotrzebowanie było mniejsze niż przygotowane środki, natomiast, jeżeli chodzi o rezerwę 79, nie ma uwag.

I podsumowując. Z uwagi na to, co powiedziałem, jeżeli chodzi o wysiłek odnośnie do zwiększenia dostępności wychowania przedszkolnego, na zwiększenie wskaźnika przeniesienia środków finansowych z rezerw na zadania w stosunku do ubiegłego roku – to było 80,4% a teraz jest 90,5, a więc ten wskaźnik wykorzystania środków zwiększył się o 10%, czyli, choć nie na wszystkich płaszczyznach czy polach jest satysfakcjonujący, to jednak mamy tu postęp – i po trzecie, na pozytywną opinię Najwyższej Izby Kontroli, wychodząc z tych przesłanek, wnosząc o pozytywną opinię naszej Komisji, jeżeli chodzi o tę część budżetu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Panie pośle, a część 85...

Poseł Wiesław Suchowiejko (PO):

Jeszcze część 85, czyli, budżety wojewodów ogółem, działy 801 i 854. Na posiedzeniu podkomisji w poniedziałek także analizowaliśmy tę część i te działy. Dyskusja w tym zakresie dotyczyła też tych obszarów, w których nie wykonano wydatków planowanych. Uzyskiwaliśmy także odpowiedzi. Pani minister, pan dyrektor Jarkiewicz i pan dyrektor Pochopień – uczestniczący wtedy w posiedzeniu – udzielali nam tych wyjaśnień. Przypomnę, że pytałem wówczas o stopień wykonania zadań w dziale 801- Oświata i wychowanie – bo najpierw o tym mówię. Szczególnie chodziło o szkoły podstawowe, zawodowe i artystyczne, a przede wszystkim o doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli. Tu stopień wykonania wynosił 87,2%. Zatem pytanie, które, jak zwykle, pojawia się zawsze w tych sytuacjach, przy tego rodzaju dyskusjach – co stało się, że środki nie zostały wykorzystane.

Wiemy od dawna, że w tym „tangu” są przynajmniej dwa podmioty – organ dotujący i organ składający zapotrzebowanie. W tym przypadku – i to był powód – zapotrzebowania były niższe niż przewidziane środki. Zresztą, nie ograniczam nikogo w dyskusji, pytania mogą jeszcze paść. I tu także podkreślić należy najistotniejszy kierunek wydatkowania środków. To placówki przedszkolne. Tu wydano najwięcej, także na inne formy wychowania przedszkolnego. To były kwoty ponad trzykrotnie wyższe niż w roku 2013. Miałem już okazję o tym mówić odnosząc się do rezerw. Te środki pochodziły właśnie z tych rezerw, więc już nie będę tego powtarzać.

Jeżeli chodzi od dział – Edukacyjna opieka wychowawcza, to pytania dotyczyły także niższych wykonań niż zaplanowane. Było słabsze wykorzystanie środków na pomoc materialną dla uczniów oraz na kolonie, obozy i inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej. Tu wydatkowanie było nawet niższe niż w roku ubiegłym, więc o to pytaliśmy i wyjaśnienia uzyskaliśmy. Jednak, generalnie, wydatki województw z budżetu państwa na zadania z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej, z uwzględnieniem projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, zostały zrealizowane – powtórzę za panem dyrektorem Jarkiewiczem – w łącznej kwocie 2.328.210 tys. zł, co stanowi 96,8% planu. Podkreślę, że to jest 189,5% wydatków wykonanych w 2013 r. Mamy więc tu bardzo zdecydowany wzrost. Z uwagi na to, i pozytywną opinię Najwyższej Izby Kontroli, także proszę o pozytywną opinię dla Sprawozdania z wykonania tej części budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania? Bardzo proszę, pani poseł Machałek – ale, bardzo proszę zwięźle, i o pytania – i pani poseł Nowak...

Poseł Maria Nowak (PiS):

Panie przewodniczący...

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Przepraszam, czy będą jeszcze zgłaszać się osoby...

Posel Maria Nowak (PiS):

...pytanie będzie związane, natomiast pewne rzeczy trzeba pokazać tutaj, i w tej chwili. Jesteśmy razem z przedstawicielami i członkami Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, i są to istotne sprawy, więc nie można ich przemilczeć.

Mianowicie, mam pierwsze pytanie, do pani minister. Jakie wnioski do budżetu na przyszły rok wyciąga ministerstwo z tego, że gminy do subwencji przekazanej im z budżetu państwa dokładają coraz większe kwoty? Z tego powodu nie wystarcza im na wydatki, które są stricte ich zadaniami. Z tego też powodu ciągle małe szkoły są przekazywane innym podmiotom, bo po prostu powiatów i gmin nie stać na to, by te szkoły dofinansowywać takimi kwotami.

I tak – podam tylko trzy liczby, bo one wszystkie są w informacji BAS – wydatki w 2014 r. na zadania bieżące w dziale – Oświata i wychowanie w gminach wyniosły 126,2% i 1300 gmin dołożyło do prowadzenia więcej niż 20%. Nie mamy informacji, ile więcej, ale wiem, że wśród miast na prawach powiatu, które średnio dołożyły 29,4%, 45 dołożyło więcej niż 20% – wydatkowało 120% subwencji. Są jednak miasta – i my to znamy z doświadczenia – które wydatkowały ponad 30%, a województwa – średnio 132%. Jeżeli nadal tak będziemy przekazywać zadania, a nie będziemy na nie dawać środków samorządom, to... Samorzady na szkolnictwo muszą dać środki, bo są to koszty sztywne, natomiast, nie stać ich nawet na to, by dołożyć złotówkę. My się dziwimy, dlaczego samorzady nie wnoszą o odpowiednie środki na stypendia. Dlatego, że muszą dołożyć, a czasem samorządu biednej gminy nawet na to nie stać. To nie znaczy, że nasze społeczeństwo jest tak bogate, że nie potrzeba stypendiów dla uczniów. Dlatego pytam – jakie wnioski pani minister wyciąga z tych danych, które wynikają z analizy budżetu za 2014 r., i jakie wnioski wynikające z tego będą przedstawione do budżetu na rok 2016? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję. Zgłaszał się pan poseł Piontkowski. Czy jeszcze ktoś z panów posłów i pań posłanek? Dziękuję. Panie pośle, proszę.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Nawiązując trochę do wypowiedzi mojej poprzedniczki, chciałbym zapytać o wagi, które występują przy subwencji. Czy w ubiegłym roku doszło do jakiejś korekty poszczególnych wag, a jeśli nie – choćby odnośnie do tych informacji, o których mówiła przed chwilą pani poseł, że duża część gmin, zwłaszcza wiejskich, dokłada duże pieniądze do subwencji – to czy doszło do zwiększenia lub zmniejszenia poszczególnych wag, i z jakiego powodu? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję. Jeszcze tam widziałem zgłoszenie... Bardzo proszę.

Członek Zarządu Głównego Forum Związków Zawodowych Tadeusz Pisarek:

Tadeusz Pisarek, Forum Związków Zawodowych. Mam następujące pytanie. Kiedy Ministerstwo Finansów opublikuje zestawienie procentowych udziałów samorządów w odpisie z CIT i PIT na zadania oświatowe?

Przez wiele lat nakładając zadania oświatowe na samorzady wyszczególniano, że te koszty będą pokrywane albo z PIT, albo z CIT i było to konkretnie określone – 1%, 1,5% do odpowiednich zadań. Dzisiaj samorzady nie mają świadomości, ile to wynosi. Po prostu, dostają gotowe przekazy pieniężne od urzędów skarbowych. Tak to na dzisiaj wygląda. Miałbym więc gorącą prośbę, żeby takie zestawienie Ministerstwo Finansów wszystkim przygotowało. Samorzady będą zadowolone, bo będą wiedzieć, ile de facto powinny otrzymać pieniędzy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę panią minister o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MEN Joanna Berdzik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, chciałabym się odnieść przede wszystkim do wypowiedzi pana posła Suchowiejki, który wskazał kilka problemów, odnośnie do których chciałabym powiedzieć kilka zadań.

Rzeczywiście, skończył się program „Radosnej szkoły”. Pytanie – czy my nie powinniśmy organów prowadzących wspierać w prowadzeniu szkół w innym zakresie. I rzeczywiście tak się stało, bo już w tym roku uruchomiliśmy duży program „Książki naszych marzeń”. Była wielka potrzeba, aby pomóc organom prowadzącym zaopatrywać szkoły w książki. W roku 2015 mamy na to przeznaczone 20.000 tys. zł. Zaczęliśmy procedowanie wieloletniego programu, który docelowo będzie dotyczyć pomocy w wysokości 150.000 tys. zł. dla organów prowadzących, dzięki którym szkoły będą mogły zakupić książki do bibliotek szkolnych. Szkoły zgłaszały nam taką potrzebę. Jeśli już nie było zainteresowania tym zaopatrzeniem szkół w komponenty, które były we władaniu „Radosnej szkoły”, to odpowiedzieliśmy na potrzeby szkół, jeśli chodzi o biblioteki. Oczywiście, nasze środki w dużej mierze będą zaabsorbowane dzięki dużemu rządowemu programowi „Darmowy podręcznik dla każdego ucznia”. To jest pomoc kierowana do rodziców. Chociaż rozmawiamy o wydatkach samorządów, ale jednak te wydatki, które rząd podejmuje bezpośrednio na rzecz uczniów i ich rodziców, też są tu bardzo istotne, bo mówimy o ogólnych wydatkach na edukację.

Jeśli chodzi o pytanie pani poseł Nowak, i trochę pana posła Piontkowskiego, jakie mamy wnioski do budżetu na przyszły rok, to, szanowni państwo, po pierwsze – co pewnie wszyscy wiemy – nie subwencja ma być jedynym źródłem wydatków samorządów na prowadzenie szkół. Tu chyba jesteśmy zgodni. Myślenie, że subwencja ma w 100-procentach to pokryć, nie jest oparte na przepisach prawa, aczkolwiek, oczywiście nie bagatelizujemy tego, że samorządy w coraz większej części muszą te zadania finansować, aczkolwiek chciałabym państwu powiedzieć, że w tym roku osiągnęliśmy stan z lat 2006 i 2007. Był taki moment, w którym ta subwencja była bardzo korzystna, ale rok 2014, to rok, w którym subwencja czy samorządy funkcjonują w tym zakresie na tym samym poziomie jak w roku 2006 i w roku 2007.

Jednocześnie chciałabym jednak państwa poprosić, żeby nie analizować wydatków, które są ponoszone przez samorządy na edukację tylko w kontekście szkół. A dlatego, że przecież zadania oświatowe to także zadania w zakresie przedszkoli. W tym zakresie bardzo mocno samorządy wsparliśmy kwotą około 1.500.000 tys. zł. I z naszych wyliczeń, które są potwierdzone przez wyliczenia Najwyższej Izby Kontroli, które znalazły się w raporcie, wynika, że około 60% tej kwoty jest możliwe do wykorzystania przez samorządy na rozwój wychowania przedszkolnego, co oznacza, że te środki w stopniu wystarczającym, a nawet ponadwymiarowym, zaspokoily te potrzeby w zakresie edukacji przedszkolnej. Tak więc, kiedy myślimy o wydatkach samorządów na edukację, to jednak warto byłoby to analizować zbiorczo, zarówno jeśli chodzi o wydatki na szkołę, jak i o wydatki na przedszkola, aczkolwiek – powtarzam – bardziej się temu przyglądamy.

Jeśli chodzi o wagi, które zostały stworzone, to, po pierwsze, była nowa waga dla klas 25-osobowych. Uwzględniliśmy w naszym rozporządzeniu tę sytuację, w której pewne samorządy będą musiały zmniejszyć klasy do 25 osób. Mieliśmy także stworzoną w roku 2015 wagę dla małych szkół, aby utrzymywanie małych szkół było tym bardziej korzystne dla organów prowadzących. Dziękuję, to wszystko.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję. Czy pojawił się reprezentant Ministerstwa Finansów? Jest. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów Marianna Borowska:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, chciałabym odnieść się do pytania pana Pisarka, który prosił o informację o kwotach z PIT-ów i CIT-ów na oświatę. Chciałabym tu zauważyć, że samorządowe zadania oświatowe są finansowane przez samorządy z dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w tym z części oświatowej subwencji ogólnej, która jest jednym z dochodów samorządowych. Natomiast, przepisy nie określają, w jakim stopniu dochody, z wyłączeniem dotacji, są przeznaczane na kon-

kretnie zadania. Nie ma też określonych wysokości kwot, które są przekazywane jako dochody do samorządów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych, w jakim stopniu i jakie zadania oświatowe mają one finansować.

Minister Finansów corocznie informuje jednostki samorządu terytorialnego o wysokości planowanych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. To wynika z ustawy o dochodach. Kwota wstępna jest przekazywana do 15 października, a następnie, w ciągu dwóch tygodni po uchwaleniu ustawy budżetowej, informacje o wysokościach subwencji, wpłaty i dochodów z tytułu podatku dochodowym od osób fizycznych.

Natomiast, jeżeli chodzi o podatek dochodowy od osób prawnych, te dochody są pobierane dla jednostek samorządu terytorialnego, a wysokości udziału przekazywane przez urzędy skarbowe bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego. Nie są one przekazywane przez Ministra Finansów. Nie ma więc podstaw do tego, aby Minister Finansów publikował inne dane, inne informacje, niż wynikają z obowiązku nałożonego przez ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a te informacje, które są przekazywane do jednostek, są wszystkie publikowane na stronach Ministerstwa Finansów. Są ogólnie dostępne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Mamy trzy wnioski postawione przez posłów koreferentów. Przystępujemy do rozpatrzenia wniosku pani posłanki Ewy Wolak, o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części budżetowej 82. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia?

Poseł Maria Nowak (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Jest sprzeciw. W takim razie, głosujemy.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania części budżetowej 82? Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu. Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 20, przeciw 12, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały sprawozdanie.

Przystępujemy do rozpatrzenia wniosku złożonego przez pana posła Wiesława Suchowiejkę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części budżetowej 83, poz. 10, 11, 26, 44, 52, 68 i 79. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia? Tak. Wobec tego, głosujemy.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o pozytywne zaopiniowanie? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Bardzo proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 20, przeciw 13, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek.

Przystępujemy do głosowania nad trzecim wnioskiem, pana posła Suchowiejki, o pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu państwa w części budżetowej 85, w zakresie działów 801 i 854.

Kto jest za przyjęciem? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 20, przeciw 13, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek.

Przystępujemy do wyboru posła, który będzie przedstawiać opinie na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Bardzo proszę o zgłaszanie propozycji.

Posel Domicela Kopaczewska (PO):

Jak zwykle, panie przewodniczący, pan poseł Wiesław Suchowiejko.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Czy są inne propozycje? Nie słyszę zgłoszeń. Czy pan poseł się zgadza?

Posel Wiesław Suchowiejko (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (RP):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek, aby pan poseł Suchowiejko był przedstawicielem Komisji w celu przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji, aby upoważnić prezydium Komisji do ostatecznej redakcji tekstu opinii? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek. Na tym porządek posiedzenia Komisji został wyczerpany.

Zamykam posiedzenie. Informuję, że protokół z posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo.